

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія маркетингу, торгівлі та харчових технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальних робіт
Вікторія СОВА
29.08.2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія та етика ділових відносин»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

18 Виробництво та технології

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Харчові технології

спеціальність

181 «Харчові технології»

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

2025 рік

Робоча програма «Психологія та етика ділових відносин»
(назва навчальної дисципліни)

для студентів 18 Виробництво та технології

за галуззю знань 181 «Харчові технології»

спеціальністю Харчові технології

освітньо-професійна програма Харчові технології

«29» серпня 2025 року, - 16 с.

Розробник(и): Андрій СИРОТЕНКО, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Н. Дубас

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова
Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 18 Виробництво та технології	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність: 181 «Харчові технології» Освітньо-професійна програма: Харчові технології	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		2-й
		Семестр:
		4-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		20 год.
		Практичні, семінарські:
		20 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
80 год.		
		Вид контролю:
		Підсумкова контрольна робота

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 40/80

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Психологія та етика ділових відносин» є формування у майбутніх фахівців з харчових технологій знань та вмінь про культурні та етичні особливості організації, системи і ведення ресторанної справи та сприяє задоволенню освітніх інтересів особистості й розвитку професійних компетентностей. Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК):

СК10. Здатність забезпечувати екологічну безпеку під час виробництва харчової та суміжної продукції.

СК11. Здатність до професійної комунікації та роботи в команді.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як Безпека життєдіяльності, охорона праці та екологія, Правознавство, Основи філософських знань.

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН17. Спілкуватися та укладати ділову документацію державною та іноземною мовами, зокрема з професійних питань.

РН20. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН21. Формувати і відстоювати власну думку та громадянську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

РН22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, реферати, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Тематичний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Психологія та сприйняття світу

Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення

Поняття про психологію. Предмет та завдання психології. Основні галузі психології. Етапи історичного поступу психології. Як еволюція методів дослідження в психології змінила уявлення про її предмет і завдання?

Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність

Поняття про психіку. Свідомість. Діяльність. Основні методологічні принципи в психології. Методи психології. Аналіз ролі свідомості в регуляції цілеспрямованої діяльності з визначенням ключових психічних процесів на основі принципу єдності свідомості та діяльності.

Тема 3. Відчуття і сприймання

Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Поняття про сприймання. Властивості сприймання. Вплив законів Гештальту (фігура-фон, близькість, замкненість, схожість) на формування сприймання в повсякденному житті, зокрема під час використання соціальних мереж, та роль психічних процесів (уваги, пам'яті, емоцій) у цьому процесі.

Розділ 2. Пізнання, емоції та воля

Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект

Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Поняття про мислення. Операції мислення. Інтелект. Вплив цифрових технологій на пам'ять і мислення в навчанні та роль уваги й емоцій у розвитку інтелекту.

Тема 5. Увага. Мовлення

Поняття про увагу. Види уваги. Властивості уваги. Мова, мовлення. Різновиди мовлення. Вплив соціальних мереж на увагу та мовлення та роль емоцій і пам'яті у формуванні ефективного спілкування.

Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля

Поняття про уяву. Види уяви. Поняття про емоції і почуття. Поняття про волю. Аналіз впливу уяви, емоцій і волі на професійну діяльність у цифрову епоху та роль когнітивних процесів (уваги, пам'яті) у формуванні ефективної саморегуляції.

Тема 7. Особистість, потреби і мотиви

Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Розвиток особистості. Потреби і мотиви. Як потреби та мотиви впливають на вибір кар'єри чи хобі.

Розділ 3. Особистість та саморозвиток

Тема 8. Здібності, темперамент, характер

Характеристика здібностей. Темперамент. Поняття про характер. Структура характеру. Як нейропластичність і геномні фактори взаємодіють з темпераментом та характером у формуванні адаптивних здібностей в епоху штучного інтелекту та цифрової трансформації.

Тема 9. Психологія емоційного інтелекту

Поняття емоційного інтелекту та його основні компоненти. Вплив самосвідомості та саморегуляції на керування емоціями. Роль емпатії в міжособистісній взаємодії та механізми її формування. Значення соціальних навичок емоційного інтелекту для успіху в командній роботі. Застосування емоційного інтелекту для подолання стресу та прийняття рішень. Роль емоційного інтелекту у формуванні міжособистісних стосунків у навчанні та роботі.

Тема 10. Психологія саморозвитку

Поняття саморозвитку як психологічного процесу та його ключові компоненти. Роль когнітивних і мотиваційних процесів у формуванні навичок саморозвитку. Вплив уваги та пам'яті на ефективність саморозвитку. Техніки саморегуляції для підтримки мотивації до навчання. Роль адаптивності та нейронної пластичності у зростанні в сучасному світі. Вплив технік саморозвитку (SMART-цілі, мікронавчання) на формування кар'єрних і особистих цілей.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Розділ 1. Психологія та сприйняття світу					
Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення.	16	2	2		12
Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність.	15	2	2		11
Тема 3. Відчуття і сприймання	14	2	2		10
Разом за розділом 1	45	6	6		33
Розділ 2. Пізнання, емоції та воля					
Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект.	11	2	2		7
Тема 5. Увага. Мовлення	11	2	2		7
Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля	13	2	2		9
Тема 7. Особистість, потреби і мотиви	10	2	2		6
Разом за розділом 2	45	8	8		29
Розділ 3. Особистість та саморозвиток					
Тема 8. Здібності, темперамент, характер	10	2	2		6

Тема 9. Психологія емоційного інтелекту	8	2			6
Тема 10. Психологія саморозвитку	10	2	2		6
Підсумкова контрольна робота	2			2	
Разом за розділом 3	30	6	4	2	18
Усього годин	120	20	18	2	80

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення.</p> <p>1. Які ключові психічні процеси, стани та властивості вивчає психологія як наука? Як вони взаємопов'язані з поведінкою людини в контексті біологічних, соціальних і культурних факторів?</p> <p>2. Які основні завдання психології (опис, пояснення, прогноз, корекція) і як вони реалізуються на практиці? Наведіть приклади сучасних досліджень, що ілюструють кожне завдання.</p> <p>3. Як психологія відмежовується від псевдонаук, таких як астрологія, і які емпіричні методи забезпечують її науковість? Обговоріть роль наукового методу в сучасній психології.</p> <p>4. Які основні галузі психології (загальна, соціальна, клінічна, розвитку, когнітивна, спортивна) і як вони взаємодіють між собою? Як кожна галузь застосовується в повсякденному житті?</p> <p>5. Як еволюціонували етапи історичного розвитку психології від донаукового періоду до сучасності? Які ключові мислителі (Платон, Аристотель, Вундт, Фрейд, Роджерс) вплинули на формування психології як науки?</p> <p>6. Які основні напрями психології (біхевіоризм, психоаналіз, гуманістична психологія) виникли на початку ХХ ст., і як вони вплинули на сучасні підходи?</p> <p>7. Як еволюція методів дослідження в психології (від інтроспекції до експериментів і нейровізуалізації) змінила уявлення про її предмет і завдання? Обговоріть виклики сучасних методів.</p> <p>8. Які перспективи розвитку психології в контексті сучасних технологій (наприклад, AI, нейронауки)? Як це впливає на етичні аспекти досліджень?</p> <p>9. Як психологія взаємодіє з іншими науками (біологія, соціологія, філософія)? Наведіть приклади міждисциплінарних досліджень.</p> <p>10. Як самостійне вивчення етапів розвитку психології може допомогти в розумінні сучасних психологічних проблем, таких як стрес у цифровому середовищі?</p>	2
2.	<p>Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології.</p> <p>1. Як визначається психіка як система процесів і явищ, що забезпечують адаптацію до середовища? Які її основні функції (пізнавальна, регуляторна, емоційна, комунікативна) і як вони проявляються в повсякденному житті?</p> <p>2. Які нейронні механізми (наприклад, нейронна пластичність) лежать в основі психіки? Як сучасні дослідження (наприклад, з Nature Reviews Neuroscience) пояснюють її формування через взаємодію мозку і середовища?</p>	2

	<p>3. Як свідомість як вищий рівень психічної діяльності забезпечує самоконтроль і рефлексію? Які її ознаки (самосвідомість, рефлексія, цілеспрямованість) і як вони розвиваються в онтогенезі?</p> <p>4. Як взаємодіють свідомість і підсвідомість у регуляції поведінки? Наведіть приклади з психоаналізу Фрейда та сучасних когнітивних досліджень.</p> <p>5. Які компоненти діяльності (мета, мотив, дії, результат) і як вони пов'язані з психічними процесами? Як діяльність формує особистість через нейронні зв'язки?</p> <p>6. Які види діяльності (пізнавальна, практична, комунікативна, творча) і як вони впливають на розвиток психіки? Обговоріть приклади з сучасного життя, таких як використання соцмереж.</p> <p>7. Які методологічні принципи психології (детермінізм, єдність свідомості та діяльності, розвиток, системність, об'єктивність) і як вони застосовуються в дослідженнях?</p> <p>8. Які основні методи психології (спостереження, експеримент, опитування, тестування, аналіз продуктів діяльності) та їх етичні аспекти? Наведіть приклади переваг і обмежень.</p> <p>9. Як принцип єдності свідомості та діяльності впливає на регуляцію цілеспрямованої діяльності? Обговоріть роль ключових психічних процесів (мислення, емоції, мотивація) у цьому.</p> <p>10. Як сучасні підходи до вивчення психіки (наприклад, нейропсихологія) можуть застосовуватися для розв'язання проблем, таких як стрес у підлітків?</p>	
3.	<p>Тема 3. Відчуття і сприймання</p> <p>1. Як визначається відчуття як психічний процес отримання інформації через органи чуття? Які його властивості (модальність, інтенсивність, тривалість, якість) і як вони залежать від сенсорних порогів?</p> <p>2. Яке фізіологічне підґрунтя відчуттів (рецептори, нервові шляхи, мозкові центри)? Як адаптація відчуттів і пороги чутливості впливають на щоденне сприйняття світу?</p> <p>3. Які класифікації відчуттів (зорові, слухові, дотикові, смакові, нюхові, пропріоцептивні, інтероцептивні) і як вони взаємодіють? Обговоріть роль екстеро-, пропріо- та інтероцептивних відчуттів.</p> <p>4. Як сприймання як інтегративний процес об'єднує відчуття в цілісний образ? Які закони Гештальту (фігура-фон, близькість, замкненість, схожість) впливають на організацію сприймання?</p> <p>5. Які властивості сприймання (цілісність, узагальненість, константність, суб'єктивність, селективність) і як вони залежать від уваги, пам'яті та емоцій?</p> <p>6. Як аперцепція (вплив досвіду та очікувань) формує сприймання? Наведіть приклади ілюзій і як вони пояснюються в когнітивній психології.</p> <p>7. Як закони Гештальту впливають на сприймання в повсякденному житті, зокрема в соціальних мережах? Яка роль психічних процесів (уваги, пам'яті, емоцій) у цьому?</p> <p>8. Як сучасні технології (VR, AR) впливають на відчуття і сприймання? Обговоріть потенційні ризики та переваги для розвитку сенсорних систем.</p> <p>9. Як емоційний стан і культурні фактори впливають на відчуття та сприймання? Наведіть приклади з міжкультурних досліджень.</p> <p>10. Як можна розвивати відчуття і сприймання для покращення</p>	2

	когнітивних здібностей? Обговоріть практичні методи, пов'язані з mindfulness і сенсорними тренуваннями.	
4.	<p>Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект.</p> <p>1. Як визначається пам'ять як психічний процес зберігання, утримання та відтворення інформації? Які її етапи (кодування, зберігання, відтворення) і як вони залежать від уваги та емоцій?</p> <p>2. Які види пам'яті (сенсорна, короткочасна, довготривала) і як вони взаємодіють? Обговоріть підтипи довготривалої пам'яті (семантична, епізодична, процедурна).</p> <p>3. Які фактори впливають на ефективність пам'яті (крива Еббінгауза, інтерференція, ремінісценція, консолідація)? Як сон і повторення посилюють пам'ять?</p> <p>4. Як фальшиві спогади формуються і як їх вивчають (наприклад, дослідження Лофтус)? Які етичні питання виникають у судовій психології?</p> <p>5. Як визначається мислення як процес аналізу інформації та вирішення проблем? Які його види (конкретне, абстрактне, критичне) і як вони пов'язані з пам'яттю?</p> <p>6. Які операції мислення (аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення) і як вони застосовуються в творчому процесі? Обговоріть дивергентне і конвергентне мислення.</p> <p>7. Як інтелект як здатність до адаптації та вирішення проблем вимірюється? Які теорії (Спірмена, Гарднера, емоційний інтелект) і як вони відрізняються?</p> <p>8. Які фактори (генетика, середовище, навчання) впливають на розвиток інтелекту? Як флюїдний і кристалізований інтелект змінюються з віком?</p> <p>9. Як пам'ять, мислення та інтелект взаємодіють у навчанні? Як цифрові технології (наприклад, AI) впливають на ці процеси?</p> <p>10. Як можна розвивати пам'ять, мислення та інтелект через мнемонічні техніки, головоломки та критичне мислення? Обговоріть роль метакогніції.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Увага. Мовлення</p> <p>1. Що таке увага, і як вона допомагає зосередитися на робочому завданні, наприклад, підготовці звіту?</p> <p>2. Як мимовільна та довільна увага впливають на виконання повторюваних задач, таких як перевірка документів?</p> <p>3. Як властивості уваги (стійкість, переключення) допомагають уявній роботі в офісі з кількома завданнями?</p> <p>4. Яка роль мозку в підтримці уваги? Як короткі перерви можуть покращити концентрацію на роботі?</p> <p>5. Як мовлення допомагає спілкуватися з колегами, наприклад, під час пояснення ідеї на нараді?</p> <p>6. Як усне та писемне мовлення використовуються в професійних листах чи розмовах із клієнтами?</p> <p>7. Як відволікання від телефону впливають на увагу та мовлення під час роботи? Назвіть приклади.</p> <p>8. Як зниження уваги через втому може ускладнити розмову з колегами? Які способи це виправити?</p> <p>9. Як метод Pomodoro може допомогти тримати увагу під час уявної підготовки презентації?</p> <p>10. Як щоденні вправи, наприклад, складання коротких текстів,</p>	2

	покращують мовлення для роботи?	
6.	<p>Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке уява, і як вона допомагає придумувати нові ідеї для робочого проекту, наприклад, реклами? 2. Як творча уява може використовуватися для створення уявного плану робочого завдання? 3. Як мозок підтримує уяву? Як це може допомогти в уявному дизайні продукту? 4. Чим емоції відрізняються від почуттів? Як радість може мотивувати до виконання робочих задач? 5. Як емоції впливають на вибір рішення, наприклад, під час уявних переговорів із клієнтом? 6. Що таке воля, і як вона допомагає завершувати уявні робочі завдання вчасно? 7. Як уява, емоції та воля разом допомагають уявному плануванню командної роботи? 8. Як уявне використання віртуальної реальності (VR) може розвинути ідеї для робочого проекту? 9. Як стрес впливає на уяву та волю в уявній робочій ситуації? Як його зменшити? 10. Як техніка візуалізації може допомогти уявити успішне виконання робочого завдання? 	2
7.	<p>Тема 7. Особистість, потреби і мотиви</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як визначається поняття "індивід" у психології, і які біологічні фактори впливають на його психофізіологічні характеристики? 2. Які ключові компоненти особистості формуються під впливом соціалізації, і як вони визначають поведінкові патерни? 3. Як індивідуальність як унікальна комбінація рис і досвіду сприяє адаптації в соціальному середовищі? 4. Яка структура особистості за моделлю Big Five, і як риси впливають на мотиваційні установки? 5. Як стадії психосоціального розвитку за Еріксоном пояснюють формування ідентичності? 6. Яка роль соціалізації в розвитку особистості, і як культурні фактори впливають на цінності? 7. Як ієрархія потреб за Маслоу визначає пріоритети в мотиваційній поведінці? 8. Які відмінності між внутрішньою та зовнішньою мотивацією, і як вони впливають на досягнення цілей? 9. Як потреби в автономії та пов'язаності за теорією самодетермінації регулюють соціальну взаємодію? 10. Як мотиви та потреби визначають вибір діяльності, і які психологічні механізми лежать в основі цього процесу? 	2
8.	<p>Тема 8. Здібності, темперамент, характер</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як визначаються здібності в психології, і які фактори сприяють їх формуванню? 2. Які відмінності між загальними та спеціальними здібностями, і як вони впливають на когнітивні процеси? 3. Як творчі здібності базуються на дивергентному мисленні, і які нейронні механізми їх підтримують? 4. Яка біологічна основа темпераменту за теорією Айзенка, і як вона 	2

	<p>визначає реактивність?</p> <p>5. Як тип сангвініка характеризується в динаміці поведінки, і які нейротрансмітери з цим пов'язані?</p> <p>6. Як флегматичний темперамент сприяє стійкості до зовнішніх подразників?</p> <p>7. Як меланхолічний тип реагує на емоційні стимули, і які психофізіологічні особливості це пояснюють?</p> <p>8. Як визначається характер як система набутих рис, і які його моральні компоненти?</p> <p>9. Як вольові риси характеру впливають на самоконтроль і витривалість?</p> <p>10. Яка структура характеру, і як неузгодженість рис впливає на адаптивність?</p>	
9.	<p>Тема 9. Психологія емоційного інтелекту</p> <p>1. Як визначається емоційний інтелект за моделлю Goleman, і які його базові компоненти?</p> <p>2. Яка роль самосвідомості в ідентифікації емоційних станів, і як вона пов'язана з префронтальною корою?</p> <p>3. Як саморегуляція контролює афективні реакції, і які нейронні механізми її забезпечують?</p> <p>4. Як мотивація як компонент ЕІ впливає на досягнення цілей, і які дофамінові шляхи з цим пов'язані?</p> <p>5. Як емпатія формується через дзеркальні нейрони, і які її когнітивні та афективні аспекти?</p> <p>6. Як соціальні навички ЕІ сприяють комунікації, і які окситоцинові системи їх підтримують?</p> <p>7. Як афективна самосвідомість впливає на емоційний контроль?</p> <p>8. Як регуляторна гнучкість адаптує саморегуляцію до змінних умов?</p> <p>9. Як колективна емпатія оптимізує групову динаміку?</p> <p>10. Як емоційний інтелект застосовується для редукції стресу через кортизоловий контроль?</p> <p>Тема 10. Психологія саморозвитку</p> <p>1. Як визначається саморозвиток як психологічний процес, і які його ключові компоненти?</p> <p>2. Як саморефлексія сприяє аналізу поведінки, і які когнітивні механізми її забезпечують?</p> <p>3. Як навчання як компонент саморозвитку впливає на засвоєння знань?</p> <p>4. Як адаптація забезпечує гнучкість у змінах, і які нейропластичні процеси з цим пов'язані?</p> <p>5. Як когнітивні процеси (сприйняття, пам'ять) формують навички саморозвитку?</p> <p>6. Як мотиваційні процеси спрямовують до самопокращення за теорією Maslow?</p> <p>7. Як увага як селективний процес впливає на ефективність саморозвитку?</p> <p>8. Як пам'ять як система зберігання сприяє відтворенню досвіду?</p> <p>9. Як техніки саморегуляції підтримують мотивацію, і які префронтальні механізми з цим пов'язані?</p> <p>10. Як нейронна пластичність сприяє зростанню, і які вправи її стимулюють?</p>	2
	Разом	18

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Підсумкова контрольна робота	2

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення 1. Як еволюція методів дослідження в психології змінила уявлення про її предмет і завдання?	12
2.	Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології. 1. Аналіз ролі свідомості в регуляції цілеспрямованої діяльності з визначенням ключових психічних процесів на основі принципу єдності свідомості та діяльності.	11
3.	Тема 3. Відчуття та сприймання. Пам'ять. Мислення та інтелект. 1. Вплив законів Гештальту (фігура-фон, близькість, замкненість, схожість) на формування сприймання в повсякденному житті, зокрема під час використання соціальних мереж, та роль психічних процесів (уваги, пам'яті, емоцій) у цьому процесі.	10
4.	Тема 4. Увага. Мовлення. Уява. Емоції та почуття. Воля. 1. Вплив цифрових технологій на пам'ять і мислення в навчанні та роль уваги й емоцій у розвитку інтелекту	7
5.	Тема 5. Особистість, потреби і мотиви. 1. Вплив соціальних мереж на увагу та мовлення та роль емоцій і пам'яті у формуванні ефективного спілкування.	7
6.	Тема 6. Здібності, темперамент, характер. 1. Аналіз впливу уяви, емоцій і волі на професійну діяльність у цифрову епоху та роль когнітивних процесів (уваги, пам'яті) у формуванні ефективної саморегуляції.	9
7.	Тема 7. Особистість, потреби і мотиви 1. Як потреби та мотиви впливають на вибір кар'єри чи хобі.	6
8.	Тема 8. Здібності, темперамент, характер 1. Як нейропластичність і геномні фактори взаємодіють з темпераментом та характером у формуванні адаптивних здібностей в епоху штучного інтелекту та цифрової трансформації.	6
9.	Тема 9. Етичні норми ділового спілкування 1. Роль емоційного інтелекту у формуванні міжособистісних стосунків у навчанні та роботі.	6
10.	Тема 10. Бізнес-етикет: сутність, правила 1. Вплив технік саморозвитку (SMART-цілі, мікронавчання) на формування кар'єрних і особистих цілей.	6
	Разом	80

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, ОС Windows, пакет програм MS Office 2016, презентації, відеоролики. Навчально-методичне забезпечення з дисципліни, розміщене на навчально-інформаційному порталі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1				Розділ 2					Розділ 3			Підсумкова к.р.	II семестр
T1	T2	T3	Тематична	T4	T5	T6	T7	Тематична	T8	T9-T10	Тематична		
C3 1	C3 2	C33		C34	C35	C36	C37		C38	C39			
Максимальна оцінка - 12 балів Мінімальна оцінка – 1 бал													

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Підручники (навчальні посібники)

1. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник / В. П. Москалець. – К.: Ліра-К, 2020. – 563 с.
2. Максименко С. Д. Психологія особистості: підручник / С. Д. Максименко. – К.: Каравела, 2022. – 320 с.
3. Атаманчук Н. М. Етика і психологія ділового спілкування: конспект лекцій / Н. М. Атаманчук. – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. – 150 с.
4. Прищак М. Д. Етика та психологія ділових відносин: навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – Вінниця: ВНТУ, 2023. – 246 с.
5. Кубрак О. В. Психологія ділового спілкування: навчальний посібник / О. В. Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2020. – 222 с.
6. Беліченко А. Г. Етика ділового спілкування: навчальний посібник / А. Г. Беліченко, В. Г. Воронкова, В. В. Мельник. – К.: Кондор, 2021. – 280 с.
7. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування: навчально-методичний посібник / Н. С. Калюжка. – Переяслав: ФОП Гуляєва В. М., 2022. – 228 с.
8. Сагайдак О. П. Етика бізнесу: навчальний посібник / за ред. О. П. Сагайдак. – Львів: Новий Світ-2000, 2024. – 320 с.
9. Мирошніченко М. І. Психологія ділового спілкування: конспект лекцій / М. І. Мирошніченко. – Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2020. – 150 с.
10. Плотніченко С. Р. Основи ділового етикету та протоколу: навчальний посібник / С. Р. Плотніченко. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2021. – 120 с.

ДОПОМІЖНА

11. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навчальний посібник / Я. Радевич-Винницький. – К.: Знання, 2022. – 291 с.
12. Лесько О. Й. Етика ділових відносин: навчальний посібник / О. Й. Лесько, М. Д. Прищак. – Вінниця: ВНТУ, 2020. – 187 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

13. Статті з психології та етики бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cluber.com.ua/> (оновлено 2024).
14. Книги з психології ділових відносин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://book-ye.com.ua/nehudozhnja-literatura/gumanitarni-nauki/psykholohiya/> (оновлено 2025).

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ТА ЕТИКА ДІЛОВИХ ВІДНОСИН»
Для денної форми здобуття освіти**

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1,5 (45 год.);
- 2 розділ – 1,5 (45 год.);
- 3 розділ – 1,0 (30 год.).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (практичні кейси) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з практики;
- правильність формулювання певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;

– оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення трьох розділів навчальної дисципліни «Психологія та етика ділових відносин» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Психологія та етика ділових відносин» як профільного предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бал	Критерії оцінювання знань студента
I. Початковий	1 бал	Студент має початкові уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі психологічні поняття курсу «Психологія та етика ділових відносин», що стосуються програмного матеріалу.
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі психологічні поняття; за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі психологічні поняття; називає окремі визначення; за допомогою підручника фрагментарно визначає їхні ознаки та характеристики.
II. Середній	4 бали	Студент з використанням підручника дає визначення окремих психологічних понять; називає та неповно характеризує психологічні особливості ділової взаємодії, етичні норми і правила спілкування.
	5 балів	Студент самостійно дає визначення окремих психологічних понять; називає та неповно характеризує психологічні особливості ділового спілкування, механізми міжособистісної взаємодії; з використанням підручника відтворює навчальний матеріал.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал; за допомогою викладача аналізує психологічні аспекти ділових відносин; наводить приклади; намагається робити окремі висновки про психологічні особливості поведінки у професійній діяльності.
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал; розкриває суть психологічних понять; пояснює механізми сприйняття, комунікації та взаємодії у діловому середовищі; формулює неповні висновки.
	8 балів	Студент відповідає на поставлені запитання; дає порівняльну характеристику психологічних типів особистості та стилів спілкування; намагається виявляти причинно-наслідкові зв'язки у міжособистісній взаємодії; розв'язує типові психологічні ситуації ділового спілкування.

	9 балів	Студент вільно відповідає на поставлені запитання; самостійно розв'язує типові психологічні ситуації ділової взаємодії; аналізує психологічні аспекти конфліктів та способи їх вирішення; чітко формулює висновки.
IV. Високий	10 балів	Студент обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; самостійно аналізує і розкриває суть психологічних механізмів ділового спілкування, особливості психології особистості та групової динаміки; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки у психологічних процесах; робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки; розв'язує складні психологічні ситуації професійної взаємодії.
	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах навчальної програми; самостійно аналізує і розкриває психологічні закономірності ділової поведінки, психологію лідерства та управління, емоційний інтелект у професійній діяльності, психологічні основи переговорного процесу та ділової комунікації; застосовує психологічні техніки у вирішенні професійних завдань; робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє міцні та глибокі знання за програмою; може вести дискусію з конкретного питання щодо психологічних аспектів ділових відносин; виявляє особисту позицію щодо психологічних стратегій професійної взаємодії; демонструє вміння застосовувати психологічні знання для аналізу та прогнозування поведінки у діловому середовищі; вміє розв'язувати складні конфліктні та стресові ситуації з використанням психологічних методів; самостійно користується різними джерелами інформації, включаючи сучасні психологічні дослідження; робить логічно побудовані та аргументовані висновки; інтегрує знання з психології міжкультурної комунікації та особливостей ділової взаємодії у міжнародному контексті.

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною шкалою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20